

THỰC HÀNH ĐỌC

Văn bản

Trong lòng mẹ

(Trích Những ngày thơ ấu)

(Nguyễn Hồng)

I. TRẢI NGHIỆM CÙNG VĂN BẢN

I. TRẢI NGHIỆM CÙNG VĂN BẢN

1. Tác giả

- **Tên thật:** Nguyễn Nguyên Hồng (1918 -1982)
- **Quê quán:** sinh ra ở Nam Định nhưng sống chủ yếu ở Hải Phòng trong xóm lao động nghèo.
- **Cuộc đời:** Nhà văn có tuổi thơ thiếu thốn tình cảm và vật chất
→ Ông gần gũi với người lao động, hiểu và thông cảm với họ
- Nguyễn Hồng được mệnh danh là nhà văn của những người cùng khổ với biệt hiệu ***“Nhà văn của phụ nữ và trẻ em”***.
- **Sự nghiệp:** Là cây bút đặc sắc và độc đáo của VHVN hiện đại.
sáng tác nhiều thể loại khác nhau: tiểu thuyết, kí, thơ...

I. TRẢI NGHIỆM CÙNG VĂN BẢN

1. Tác giả

Nhà văn **Nguyễn Hồng** Sống đời với những người cần lao

Được ví là **"Gorky của Việt Nam"** vì đã viết những tác phẩm đặc sắc về lớp người cùng khổ của xã hội với một văn khí dữ dội nhưng không kém phần trữ tình tài hoa.

Với nhà văn Nguyễn Hồng, văn chương chỉ có thể đạt đến những giá trị tư tưởng và thẩm mỹ khi nó vươn tới tầm cao và chiều sâu của những tư tưởng nhân văn. Mà ở thế gian này, những giá trị ấy lại nằm ở đại bộ phận quần chúng nhân dân lao động nghèo khổ, chứ không nằm ở một số ít người có chức có quyền trong xã hội đương thời.

Các tác phẩm chính

- **Bỉ vỏ** (tiểu thuyết, 1938);
- **Những ngày thơ ấu** (hồi ký, 1940);
- **Sóng gầm** (tiểu thuyết, 1961);
- **Sông núi quê hương** (thơ, 1973);
- **Núi rừng Yên Thế** (tiểu thuyết, 1981)...

Họ và tên: **Nguyễn Nguyễn Hồng**

Ngày sinh: **5/11/1918**

Ngày mất: **2/5/1982**

Quê quán: **Nam Định**

1957: Hội viên sáng lập Hội Nhà văn Việt Nam

1996: Được truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học - nghệ thuật đợt I

I. TRẢI NGHIỆM CÙNG VĂN BẢN

2. Văn bản Trong lòng mẹ

- Xuất xứ:

Trích từ chương IV hồi kí “Những ngày thơ ấu”

 Thể loại: Hồi kí

Hồi kí là thể văn ghi chép, kể lại những hồi ức, biến cố đã xảy ra trong quá khứ mà tác giả đồng thời là người kể, người tham gia, chứng kiến.

I. TRẢI NGHIỆM CÙNG VĂN BẢN

2. Văn bản Trong lòng mẹ

 Bố cục: 2 phần

→ Phần 1 (từ đầu đến “hỏi đến chứ?”): Cuộc đối thoại giữa người cô và chú bé Hồng.

→ Phần 2 (Còn lại): Niềm hạnh phúc vô bờ của chú bé Hồng khi được gặp mẹ.

Hoàn cảnh của bé Hồng (xem chú thích 1). Em có nhận xét gì về hoàn cảnh đó ?

Cuộc đối thoại giữa bé Hồng và người cô
(nói về ai ? về chuyện gì ?)

Người cô
(thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu
lời nói)

Bé Hồng
(thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ;
lời nói)

Nhận xét về người cô (thái độ
với mẹ bé Hồng, với bé Hồng)

Nhận xét về bé Hồng
(về người cô; về mẹ của mình)

Nghệ thuật

II. SUY NGẪM VÀ PHẢN HỒI

1. Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

* Nhân vật bé Hồng

- Em hãy hâu hoàn cảnh gia đình của nhân vật cậu bé Hồng? Nhận xét của em về hoàn cảnh đó.

- Cuộc đối thoại giữa bé Hồng và bà cô xoay quanh chuyện gì?

II. SUY NGẪM VÀ PHẢN HỒI

1. Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

* Nhân vật bé Hồng

* Hoàn cảnh sống:

- + Lớn lên trong một gia đình không hạnh phúc: bố nghiện ngập, mất sớm; gia đình sa sút; mẹ cùng túng quá phải bỏ con cái đi tha hương cầu thực
- + Sống trong sự ghẻ lạnh của họ hàng
- > **Bất hạnh, thiếu tình thương yêu**

* Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng:

xoay quanh câu chuyện về mẹ bé Hồng đã lâu không về, nghe đồn mẹ lại mới có em bé

Hoàn cảnh của bé Hồng (xem chú thích 1). Em có nhận xét gì về hoàn cảnh đó ?

Cuộc đối thoại giữa bé Hồng và người cô
(nói về ai ? về chuyện gì ?)

Người cô
(thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu
lời nói)

Bé Hồng
(thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ;
lời nói)

Nhận xét về người cô (thái độ
với mẹ bé Hồng, với bé Hồng)

Nhận xét về bé Hồng
(về người cô; về mẹ của mình)

Nghệ thuật

II. SUY NGẪM VÀ PHẢN HỒI

1. Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

- Hãy tìm những chi tiết khắc họa nhân vật bà cô trong cuộc đối thoại với bé Hồng?
- Những chi tiết đó thể hiện tâm địa và bản chất của bà cô như thế nào?
- Qua cuộc đối thoại, bé Hồng đã có thái độ, suy nghĩ gì về mẹ mình và người cô ruột ?

* Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

Người cô (thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu lời nói)	Bé Hồng (thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ lời nói)
- Cười hỏi: “Mày có muốn vào Thanh Hoá chơi với mẹ mày không?”	- Lúc đầu: toan trả lời “có” nhưng rồi lại cúi đầu không đáp mà chỉ cười đáp lại. → <i>bé Hồng nhạy cảm, nhận ra sự giả dối trong lời nói của bà cô</i>
- Hỏi bằng giọng vẫn ngọt “Sao lại không vào...có như dạo trước đâu”	- Sau: + lòng càng thắt lại, khoé mắt cay cay -> Đau xót, phẫn uất
- hai con mắt long lanh..chăm chăm đưa nhìn	+ nước mắt rùng rùng rớt xuống, chan hoà đầm đìa ở cằm, ở cổ -> Sự đau đớn, phẫn uất không kìm nén nổi

Người cô (thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu lời nói)	Bé Hồng (thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ lời nói)
- Vỗ vai, cười mà nói rằng “Mày đại quá...thăm em bé chú” - Tươi cười kể các chuyện - Đổi giọng nghiêm nghị, vỗ vai an ủi cháu, tỏ sự ngậm ngùi thương tiếc người anh vừa mất... → người giả tạo, lạnh lùng, độc ác, thâm hiểm và tàn nhẫn	+ cười dài trong tiếng khóc, cổ họng nghẹn ứ, khóc không ra tiếng -> Sự đau đớn, uất ức thương cảm cho người mẹ lên đến cực điểm + suy nghĩ: “giá những cỗ tục đã dày đoạ mẹ.....nát vụn mới thôi” -> Sự căm tức đến tột cùng những cỗ tục tàn ác đã dày đoạ mẹ → Luôn tin tưởng, thương yêu mẹ sâu sắc, mãnh liệt → Hiểu rõ bản chất giả tạo, ác độc của người cô

Người cô (thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu lời nói)	Bé Hồng (thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ lời nói)
- Vỗ vai, cười mà nói rằng “Mày đại quá...thăm em bé chú” - Tươi cười kể các chuyện - Đổi giọng nghiêm nghị, vỗ vai an ủi cháu, tỏ sự ngậm ngùi thương tiếc người anh vừa mất... → Ra vẻ quan tâm tới cháu thực chất là sự đóng kịch	+ cười dài trong tiếng khóc, cổ họng nghẹn ứ, khóc không ra tiếng -> Sự đau đớn, uất ức thương cảm cho người mẹ lên đến cực điểm + suy nghĩ: “giá những cổ tục đã dày đoạ mẹ.....nát vụn mới thôi” ->Sự căm tức đến tột cùng những cổ tục tàn ác đã dày đoạ mẹ - Cười dài trong tiếng khóc ->nỗi đau xót, tức tưởi cao độ cho người mẹ đang dâng lên trong lòng.

* Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

Người cô (thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu lời nói)	Bé Hồng (thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ lời nói)
- Cười hỏi: “Mày có muốn vào Thanh Hoá chơi với mẹ mày không?” - Hỏi bằng giọng vẫn ngọt “Sao lại không vào...có như dạo trước đâu”, - hai con mắt long lanh..chằm chặp đưa nhìn	- Lúc đầu: toan trả lời”có” nhưng rồi lại cúi đầu không đáp mà chỉ cười đáp lại. <i>(bé Hồng nhạy cảm, nhận ra sự giả dối trong lời nói của bà cô)</i> - Sau: + lòng càng thắt lại, khoé mắt cay cay- >Đau xót, phẫn uất

* Cuộc đối thoại giữa bà cô và bé Hồng

Người cô (thái độ/ cử chỉ/ giọng điệu lời nói)	Bé Hồng (thái độ/ cử chỉ/ suy nghĩ lời nói)
- Cười hỏi: “Mày có muốn vào Thanh Hoá chơi với mẹ mày không?” - Hỏi bằng giọng vẫn ngọt “Sao lại không vào...có như dạo trước đâu”, - hai con mắt long lanh..chằm chặp đưa nhìn	- Lúc đầu: toan trả lời”có” nhưng rồi lại cúi đầu không đáp mà chỉ cười đáp lại. <i>(bé Hồng nhạy cảm, nhận ra sự giả dối trong lời nói của bà cô)</i> - Sau: + lòng càng thắt lại, khoé mắt cay cay- >Đau xót, phẫn uất